

Ольга Комар

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)*

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Побудова навчального процесу на уроці і в позаурочній діяльності передбачає активне застосування сучасних освітніх технологій, враховуючи сучасні вимоги до якості освіти, до рівня сформованості навчальних вмінь та навичок.

В основі концепції використання сучасних освітніх технологій на заняттях англійської мови та в позаурочній наразі широко використовуються принципи і методи компетентісно-орієнтованої освіти, технології особистісно-орієнтованого та розвиваючого навчання, стратегії і прийоми навчання смислового читання і роботі з текстом. З огляду на те, що в класах часто присутні учні з різним рівнем мовної підготовки доцільним вважаємо використовувати елементи кількох сучасних освітніх технологій:

- інформаційно-комунікаційних,
- проектний метод,
- дослідницьку діяльність учнів,
- різнорівневе навчання,
- диференційоване навчання,
- технологію навчання у парах або групову роботу [1: 243].

У зв'язку з тим, що в кожному колективі відразу виділяються відмінності за рівнем знань серед тих, хто навчається, найбільш прийнятною і актуальною в організації освітнього процесу є технологія диференціації з урахуванням елементів різнорівневого навчання. Враховуючи типологічні особливості кожного студента, можемо поділити класний колектив на умовні групи «А», «В», «С». Використовуємо прийоми колективної роботи, динамічних пар або групах. Завдання групи «С» зафіксовані як базовий стандарт — мінімальний або репродуктивний. Тут робимо наголос на багаторазовості повторення, вчимося виділяти лексичні опори. Завдання «В» збудовані на аналітико-

синтетичному рівні та забезпечують розумову діяльність, яка необхідна для розв'язання завдань на використання мови. Завдання групи «А» спрямовані на розвиток творчого або продуктивного рівня. Учні усвідомлено, творчо застосовують свої знання, складаючи міні-діалоги, монологічні висловлювання за темою. Елементи організації групової форми роботи дозволяють активізувати пізнавальну діяльність учнів на уроці, залучити в процес навчання кожного учня. Всередині груп кожен може висловити свою думку, активно брати участь у вирішенні навчальних завдань, у відповідності з рівнем мовної підготовки, вивчених лексичних одиниць. На кожне заняття потрібно готувати дидактичний матеріал різної складності. Все це дає відчутні навчальні та освітні досягнення.

Одними з провідних технологій в організації освітнього процесу на уроці і в позаурочний час вважаються інформаційно-комунікаційні технології. Застосування ІКТ на різних етапах заняття дозволяє оптимізувати освітній процес, ефективно використовувати час. Під час пояснення нового матеріалу для наочності використовують комп'ютерні презентації в Microsoft Power Point (в тому числі і створені самими учнями, після попередньої перевірки вчителем), відеоролики з сайту www.Youtube.com, навчальні фільми, відеокліпи, уривки з мультиплікаційних і художніх фільмів. На етапі закріплення лексики, узагальнення та повторення матеріалу - інтерактивні завдання, під час контролю - інтерактивні тести, під час захисту проектів - комп'ютерні презентації [2: 136].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій та мультимедійних засобів дозволяє активізувати пізнавальну діяльність учнів, підвищити мотивацію до вивчення предмета, створюють додаткові умови для формування і розвитку комунікативних умінь і мовних навичок тих, хто навчається. Використання даної технології допомагає здійснити перехід від репродуктивних форм до самостійних, творчих видів роботи.

Метод проектів вважається одним з провідних під час формування мовної компетентності учнів, вмінню використовувати іноземну мову, як

інструмент міжкультурного спілкування та взаємодії. Тому однією з головних вважаємо завдання щодо формування в учнів навичок проектної діяльності. Працюючи в проектній групі, учні залучені в активний діалог культур, використовують знання та вміння з англійської мови в нових нестандартних ситуаціях. Проектна діяльність складається з наступних кроків:

1) Визначення теми. 2) Визначення кінцевого результату. 3) Обговорення і складання плану проекту. 4) Збір інформації. 5) Обробка інформації. 6) Оформлення проекту. 7) Презентація проекту. 8) Оцінка проекту.

Проектна діяльність в поєднанні з роботою на комп'ютері робить уроки цікавими і сучасними. Учитель не тільки вчить дітей, а й багато чому вчиться у них.

Важливе місце серед сучасних технологій навчання мови займають ігри, так як дозволяють здійснювати диференційований підхід до учнів, залучати кожного в роботу, враховуючи його інтереси, схильність, рівень підготовки з мови. Вправи ігрового характеру збагачують учнів новими враженнями, активізують словник, виконують розвиваючу функцію, знімають напругу пасивності під час діяльності. Вони можуть бути різноманітними за своїм призначенням, змістом, способам організації і проведення. З їх допомогою можна вирішувати яку-небудь одну задачу (удосконалювати граматичні, лексичні навички тощо) або ж цілий комплекс завдань: формувати мовленнєві вміння, розвивати спостережливість, увагу, творчі здібності. Одні гри виконуються учасниками індивідуально, інші - колективно.

Індивідуальні та тихі ігри можна проводити в будь-який етап заняття, колективні - бажано проводити в кінці заняття, оскільки в них яскравіше виражений елемент суперництва, вони вимагають рухливості. Одну і ту ж вправу можна використовувати на різних етапах навчання. При цьому змінюється лінгвістична наповнюваність гри, спосіб її організації та проведення. Ситуація вказує на умови здійснення дії, описує дії, які потрібно виконати, і завдання, які слід вирішити. У ситуації необхідно дати відомості

про соціальні взаємини партнерів. Опис ролі дається в рольовій картці або в завдання.

«Модельний метод навчання» (заняття у вигляді ділових ігор, уроки типу: урок-суд, урок-аукціон, урок-прес-конференція тощо. Ці заняття імітують, проходять у вигляді прес-конференції: коли групи громадських діячів або вчених ведуть бесіди з представниками преси, спрямовані на з'ясування найважливіших питань і проблем з метою їх популяризації та пропаганди. Уроки цього типу сприяють розвитку в учнів навичок роботи з додатковою літературою, виховують допитливість, вміння робити справу в колективі, сприяти товариській взаємодопомозі. Урок-прес-конференцію доцільно проводити з метою узагальнення і закріплення вивченого матеріалу. Незвичайні за формою, ці уроки викликають великий інтерес в учнів, добре розвивають творчі здібності.

Метод "Mind-Map" (Карта пам'яті) є простою технологією запису думок, ідей, розмов. Запис відбувається швидко, асоціативно. Тема знаходиться в центрі. Спочатку виникає слово, ідея, думка. Йде потік ідей, їх кількість необмежена, починаємо їх записувати зверху зліва і закінчуємо справа внизу. Метод відтворюється однієї людини або однієї групою. Таким чином ця технологія висвітлює індивідуальні можливості учасників, створює простір для прояву їх креативних здібностей [3].

Метод "Brain Storming" (Мозковий штурм): шляхом мозкового штурму учні називають все, що вони знають і думають із озвученої теми, проблеми. Всі ідеї приймаються, незалежно від того, правильні вони чи ні. Роль учителя - роль провідника, мотивуючи учнів міркувати, при цьому уважно вислуховуючи їх міркування.

Teacher: What comes to mind when you hear the expression: What is happiness?

Cluster-Method - служить для стимулювання розумової діяльності. Спонтанність, звільнена від будь - якої цензури. Графічний прийом систематизації матеріалу.

Технологія складання матеріалу:

1) Ключове слово; 2) Запис слів, що спонтанно спадають на думку, і записуються навколо основного слова. Вони виділяються і з'єднуються з головним словом. 3) Кожне нове слово утворює собою нове ядро, яке викликає подальші асоціації. Таким чином, створюються асоціативні групи, пари.

Сінквейн - це вірш, який вимагає синтезу інформації та матеріалу в коротких висловах, що дозволяє описувати або рефлексувати. Сінквейн - це вірш, що складається з п'яти рядків. Кожному учаснику дається 5-7 хвилин на те, щоб написати сінквейн. У першому рядку тема називається одним словом (зазвичай іменником). Другий рядок - це опис теми в двох словах (двома прикметниками). Третій рядок - це опис дії в рамках цієї теми трьома словами. Четвертий рядок - фраза з чотирьох рядків, що показує відношення до теми. П'ятий рядок - це синонім з одного слова, який повторює суть теми [3].

Таким чином, застосування сучасних освітніх технологій дозволяє організувати освітній процес, зробити його більш продуктивним, ефективним, цікавим та інформаційно насиченим. Застосовуючи нові педагогічні технології на заняттях, процес навчання англійської мови можна буде розглядати з нової точки зору та освоювати психологічні механізми формування особистості, домагаючись більш якісних результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альошина О.М. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ / О.М.Альошина // Вестник НТУ "ХПИ": Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти. – 2012. – №30. – С.242-247
2. Чередніченко Г.А. Мультимедійні технології у процесі викладання дисципліни «іноземна мова» у вищих технічних навчальних закладах / Г.А.Чередніченко, Л.Ю.Шапран, Л.І.Куниця // Наукові записки. Серія: Педагогіка. Тернопільський національний педагогічний університет ім.В.Гнатюка. – 2011. – №4. – С.134-138
3. Корнієць Н.П. Педагогічні нововведення. Використання інноваційних технологій у викладанні іноземної мови / Н.П.Корнієць [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://gisap.eu/ru/node/4417>>Альошина О.М. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ / О.М.Альошина // Вестник НТУ "ХПИ": Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти. – 2012. – №30. – С.242-247